

Muzej grada Zagreba

Tekst: **Nada Premerl**

Foto: **Arhiv MGZ**

Atmosferu i doživljaj Zagreba, uvrnjeni smo, doživjet ćete upravo u Muzeju grada Zagreba, jedinstvenom i najvećem gradskom muzeju u Hrvatskoj.

Našu kvalitetu i suvremenost u muzeološkoj prezentaciji prepoznao je i žiri Europskog foruma pa je MGZ nominiran za nagradu Europski muzej godine za 2000. Ljubav Zagrepčana prema svome gradu stalno unosi nove sadržaje u Muzej. Darovane zbirke i pojedinačni predmeti dragocjen su doprinos u kaleidoskopu zagrebačkog Muzeja.

MGZ je promijenio nekoliko adresa, osnovan je u Kamenitim vratima, u razizemlju Umjetničkog paviljona doživio je 1926. g. svoj prvi stalni postav. Već preko šezdeset godina udomljen je u bivšem samostanu Klarisa izgrađenom na sjevernom vrhu Gornjega grada polovicom 17. st. Uz samostan je priključeno još nekoliko

spomeničkih objekata koje Muzej danas rabii: najstarija zagrebačka srednjovjekovna kula, Popov toranj, djevojačka pučka škola, žitnica Kraljevine iz polovine 17. st. Senzacionalno arheološko otkriće ispod muzeja, dalo nam je nova saznanja o nastanku Zagreba prije Zagreba, pa su ti za Zagreb jedinstveni nalazi većim dijelom prezentirani in situ (na mjestu nalaza). Otkrivene su nastambe iz kasnog brončanog, halšatskog i latenskog doba... Prastanovnici Zagreba opskrbili su Muzej grada Zagreba obiljem eksponata, od idola u obliku Medeka do metalurške radionice, ali i bogatih novovjekih ostava čiji nalazi u Muzeju govore o kulturi života naših Klarisa.

Portret grada

U stalnom postavu predstavljen je portret grada Zagreba u zrcalu različitih aspekata:

Muzej grada Zagreba čuva svjedočanstva grada i njegove svakodnevne, brine se za urbanu, političku, gospodarsku, kulturno-povijesnu i umjetničku prošlost i sadašnjost Zagreba i njegove bližnje okolice. MGZ je u pravom smislu riječi Muzej koji se identificira sa Zagrebom. Tu misao vodilju imali su i na častni utemeljitelji Društvo Braće hrvatskog zmaja koji su godine 1907. uputili apel rodoljubivom građanstvu da za novoutemeljeni Gradski muzej daruju svekolike predmete važne za kulturu i historiju Zagreba i neposredne okolice...

od političkih i gospodarskih prilika, uključujući urbanističko-komunalne sadržaje, do kulturno-povijesnih i svakodnevnih segmenata. Zanimljive i često duhovite teme potiču posjetitelja na razmišljanje o gradu i njegovu promjenjivu urbanom krajoliku. Raznovrsni predmeti pokazani u okruženju u kojem su nekoć egzistirali daju posebnu draž i atmosferu ovome Muzeju, koji svoju priču završava najnovijim događajima s kraja dvadesetog stoljeća.

O identitetu grada govore gradska znamenja, od najstarijeg grba i pečata do gradskih zastava i gradonačelnikova svečanog lanca, potom isprave podijeljene počasnim građanima Zagreba, od kuhara Martina Kovača do književnika Augusta Šenoa ili posljednika Emanuela Priestera. S druge pak strane, neprekidna elektronička traka ispisuje nedužna ženska imena 146 poznatih zagrebačkih "copernica" iz 18. stoljeća.

Katedrala

Povijest Zagreba ne može se niti zamisliti bez njezina najznačajnijeg spomenika, a to je katedrala. Taj simbol Zagreba dostojno je predstavljen impozantnim preostacima bivših unutrašnjosti i vanjština.

Gradski urbani krajolik posebice se doživljava prikazom tzv. Zelene potkove na podu dvorane, gdje posjetitelji, osobito djeca, mogu hodati ulicama središta Donjega grada upoznavajući iz bliza vrijednosti i tajne monumentalne arhitekture koja karakterizira to razdoblje.

Gradski život animiraju velike izložbe, a jednako tako i Zagreb sudjeluje na svjetskim izložbama. Visoka moda, frizerski salon ili maketa Novakove ulice rječitro govore o modernom i bogatom životu Zagrepčana u razdoblju između dva svjetska rata. Istodobno se u toj dvorani pokazuje i program socijalnog stanovanja, koji provodi Gradska uprava.

U Muzeju posebno mjesto zauzimaju senzacije s početka 20. st.: film, let balonom iznad Zagreba i prve fotografije snimljene iz zraka. Posjetitelj ne smije napustiti ovu dvoranu prije nego što izbliza pogleda olovke i nalivpera svestranog izumitelja

Zagrepčanina Slavoljuba Penkale, koji je stekao svjetsku slavu senzacionalnim izumom prve mehaničke olovke.

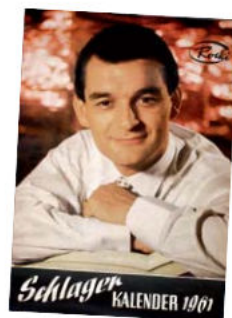
MGZ je jedino mjesto koje čuva i pokazuje Zagrebačku školu crtanog filma, koja je Zagreb proslavila u svijetu. Izložen je i Oskar, koji je Američka akademija za filmsku umjetnost dodijelila 1962. zagrebačkom filmskom majstoru Dušanu Vukotiću za crtani film Surogat.

Program proslave

U sklopu proslave 100. obljetnice priredeni su različiti programi. Uoči Dana grada Zagreba, 20. svibnja, otvara se prva monografska izložba Mister Morgen - Ivo Robić, o legendi hrvatske i svjetske glazbene scene. Bit će pokazano oko tisuću predmeta, a niz multimedijalnih instalacija potaknut će osebujan muzejski i glazbeni doživljaj. Autori izložbe su Vesna Leiner, mr sc. Maja Šojat Bikić i Boris Mašić. Prva izložba iz ciklusa Zagrebački obrtnici, Umijeće češljanja - Frizerski salon Kind, koju će pratiti i revija povijesnih i suvremenih frizura, otvorit će se 18. lipnja. Izložba će prezentirati razvoj jednog od najpoznatijih zagrebačkih frizerskih salona od utemeljenja do danas. Kroz fotografije slijedit ćemo modne trendove u

oblikovanju frizura. Posebno zanimljivu cjelinu izložbe čini vrijedna kolekcija starog frizerskog pribora, nagrade i diplome koje su članovi obitelji Kind osvojili na domaćim i svjetskim natjecanjima. Autorica izložbe je kustosica Maja Alilović.

U povodu obljetnice MGZ će objaviti Monografiju u kojoj će naglasiti svrhu postojanja Muzeja i njegova značenja za Zagreb, a posebno poglavlje će se posvetiti našim donatorima.

Naših prvih 100

Svaki mjesec tijekom ove godine Muzej priprema po jednu atrakciju iz svojeg fundusa. Primjerice u svibnju, mjesecu u kojem obilježavamo Dan grada Zagreba, muzejska savjetnica Željka Kolveshi prezentirat će portret gradonačelnika Janka Holjca kojega je 1916. naslikao Maksimilijan Vanka, a koji je nedavno darovan MGZ-u. Krajem godine, 7. prosinca, na dan osnutka Muzeja, otvorit će se izložba "100 / sto / C / hundred / cento / cent...naših prvih 100 ..." koja će predstaviti djelovanje Muzeja tijekom 100 godina. Istaknut će njegovu ulogu u stvaranju povijesnog dijaloga i formiranja svijesti o identitetu grada i njegovih stanovnika s aspekta današnjeg vremena. Autorica izložbe je Željka Kolveshi.

Branka Kindl - Pariz 1937